



Bod č. 5

V Praze 23. 5. 2017

Sjezd KDU-ČSL 27. a 28. 5. 2017 v Praze

**Věc: Základní směr politiky KDU-ČSL
pro období 2017-2019**

Předkladatel: předseda KDU-ČSL MVDr. Pavel Bělobrádek, PhD., MPA

Návrh usnesení: Sjezd KDU-ČSL 2017 určuje Základní směr politiky KDU-ČSL pro období 2017-2019 dle písemného materiálu **Zodpovědná solidarita** předloženého Sjezdu 2017.



ZODPOVĚDNÁ SOLIDARITA

Jsme stranou, která už téměř sto let spoluutváří českou politiku. Jsme stranou masovou, s desetitisíci obětavých a pilných členů, kteří pracují v duchu našich hodnot pro lidi v naší zemi. Usilují o společnost svobodnou, zodpovědnou a solidární na základě křesťansko-demokratického pohledu na svět. Jsme stranou konzervativní, stavíme na křesťanské etice, zároveň jsme stranou nekonfesní a otevřenou novým myšlenkám. Naše hodnoty jsou moderní už přes dva tisíce let. Nemusejí být vždy většinové, ale to neznamená, že nejsou správné a pravdivé. KDU-ČSL je politickou stranou pro silné, sebevědomé, moderní a prosperující Česko v Evropě a ve světě. V centru naší pozornosti je člověk, v srdci máme českou, moravskou a slezskou zem a hledíme k úspěšnému zítřku. Jsme stranou, která se pevně drží tradice a neochvějně míří k budoucnosti. Vše, co děláme, poměříme prospěchem pro další generace a věčností.

I. KÝM JSME

Naše politika začíná u člověka, chceme řešit reálné problémy lidí tam, kde vznikají, v obci, v kraji, ve státě i na úrovni EU. Jsme stranou patriotů, jsme hrdi na naši zemi s tisíciletou státností a vždy hájíme národní zájmy, které spojujeme se zájmy evropskými. Držíme se svých kořenů, máme své trvalé a neměnné hodnoty, které znovu a znovu interpretujeme v měnícím se světě, jsme otevřeni novým myšlenkám a směřujeme k budoucnosti. Změny neodmítáme, nýbrž tvoříme. Musí však jít o změny k lepšímu. Pokrok neměříme tím, zda je uskutečnitelný, ale zda je v souladu s našimi zásadami. Co je správné a funguje, neměníme.

Máme svůj politický kompas

Trvalý základ naší politiky tvoří křesťansko-demokratické ideje. Jako hodnotově orientovaná lidová strana jsme v zásadách pevní a v jednání pragmatičtí. Neřídíme se momentálními náladami, trendy a módními nápady, nýbrž trvalými hodnotami a zásadami. Tím se odlišujeme od populistů a nových protestních hnutí.

Děláme politiku pro všechny lidi

Nerozdělujeme občany podle sociálního postavení, věku, pohlaví, místa bydliště, vzdělání, příjmu, nedělíme společnost na zaměstnance a podnikatele, na obyvatele velkých měst a vesnic, na Čechy, Moravany a Slezany. Bereme v úvahu zájmy všech a snažíme se hledat řešení a činíme rozhodnutí, která prospějí celku. Tím se lišíme od těch, kteří hájí pouze partikulární zájmy a rozdělují společnost. Ve středu našeho zájmu není jen určitá sociální skupina.

Jsme lidem blízcí

Jako masová strana jsme pevně zakořeněni v obcích a regionech, naši členové neustále mluví s obyvateli a my mluvíme s našimi členy. Nasloucháme lidem, díky nim si tvoříme názor na problémy, ale nepodbízíme se jim, neděláme, co jim „vidíme na očích“. Rozhodujeme s lidmi, a ne o nich bez nich. Tím jsme v protikladu s politikou vnímanou ve smyslu „ti nahoře a ti dole“.



Jsme stranou středovou

Jsme stranou humanistickou, vedou nás základní hodnoty lidskosti a soužití ve společnostech, nikoliv v tržním radikalismu. Víme, že celý svět nelze vměstnat pouze do ekonomických kategorií. Jsme stranou nesocialistickou, věříme ve vlastní zodpovědnost jednotlivců a jednotu v různosti, nikoliv v socialistické rovnostářství. Jsme stranou konzervativní, vycházíme z pevných hodnot, hájíme řád, právo a tradici pluralitní zastupitelské demokracie, odmítáme jak revoluční, tak i vůdcovský princip. Jsme stranou občanského středu.

Jsme stranou občanské společnosti

Vycházíme z národních tradic. Naše země je zemí Čechů, Moravanů, Slezanů a národnostních menšin, které s námi trvale žijí. Jsme spojeni s místními společnostmi, s dlouhou tradicí spolků a stavovských organizací a dalších aktivit občanské společnosti. Žádná jiná strana není místně tak hluboce zakořeněná jako KDU-ČSL. Naši členové ve všech částech země, naši volení zástupci v parlamentu, naši krajsí, městští a obecní zastupitelé, ti všichni vědí, co lidi trápí.

Jsme stranou pro silné Česko v silné Evropě

Česká republika pro nás znamená svobodnou společnost, sebevědomí samostatného státu a domov českého politického národa. Sami sebe vidíme jako strážce národního kulturního dědictví. Svůj vliv uplatňujeme nejen doma, ale i na úrovni EU, kde jsme aktivní a bráníme české národní zájmy, jsme stranou českou a evropskou. Jsme si vědomi naší národní, evropské a mezinárodní zodpovědnosti.

Jsme konzervativní stranou budoucnosti a zodpovědnosti

Na základě našich neměnných základních hodnot jsme otevřeni novým myšlenkám. Naše jednání se dlouhodobě orientuje a zakládá na zodpovědném pokroku. Držíme se osvědčených věcí a jsme zároveň připraveni na věci nové. Ve společnosti, hospodářství, vědě i technice. Sázíme na spojení tradice a modernosti. Než staré nahradíme novým, poměříme nové starým. Nové je pro nás dobré, když je lepší, nikoliv protože je nové.

Uchováваме životní prostředí pro budoucnost

Ochrana životního prostředí, biodiverzity a přírodních zdrojů jsou globální úkoly, které začínají před vlastním prahem. Chráníme přirozené základy pro život a zachováваме je pro budoucí generace. To je naše společná odpovědnost. Člověk je vždy na prvním místě.

Na výzvy odpovídáme řešeními

Nehledáme jednoduchá, nýbrž účinná řešení. Nezahráváme si s obavami občanů, nýbrž nabízíme na ně politické odpovědi a reálná řešení. Každý den pracujeme pro lepší budoucnost lidí a úspěch vlasti, protože nám leží na srdci jejich štěstí a štěstí dalších generací. To vše nás odlišuje od levicových i pravicových protestních hnutí.



Co slíbíme, to uděláme

Naše sliby bereme vážně. Vládní odpovědnost přebíráme jen v případě, že můžeme naplňovat náš program a závazky vůči voličům. Nikdy se kvůli podílu na moci nezpronevřujeme základním hodnotám, které vyznáváme. Naše zásady nejsou na prodej.

II. CO SI MYSLÍME

Politika KDU-ČSL je založena na pevných hodnotách. Ty pramení z židovsko-křesťanských kořenů západní civilizace. Tyto pevné hodnoty jsou nám vodítkem v každodenní činnosti.

K v názvu naší strany značí křesťanskou etiku. Ve středu naší politiky není abstraktní společenský model, ale člověk se svou nedotknutelnou a nezcizitelnou důstojností, svobodou a zodpovědností. Jsme otevřeni všem, kteří se hlásí k těmto základním hodnotám, a to bez ohledu na jejich osobní víru.

D v názvu naší strany je zkratkou pro demokratické společenství. Hlásíme se k uspořádání, které umožňuje jednotlivcům vyvíjet se ve společnosti a podílet se na jejím řízení na principech zodpovědnosti a solidarity. Jsme zastánci liberální parlamentní demokracie, která se stará o to, aby moc nebyla neomezená, aby se uvnitř dělila a kontrolovala.

U v názvu naší strany znamená unii ve smyslu společného soužití, spojení sil pro dobrou věc, pro obecné blaho. Vytváříme řád, který podporuje smysl pro komunitu, aniž by omezoval rozmanitost.

ČSL v názvu naší strany znamená, že jsme stranou národní a všelidovou. Stranou, která brání národní zájmy, která nikoho neponechává stranou, ale zajímá se o každého jedince a zároveň o zájem celku.

Lidská důstojnost je nejvyšší hodnotou

Člověk je jedinečný. Je zplozen a rodí se svobodný, rovnoprávný, nadán rozumem a schopen přijímat svou vlastní zodpovědnost. Všechna základní práva se odvozují z lidské důstojnosti. Ona propůjčuje lidem hodnotu a právo na respekt z pouhého důvodu jejich lidství. Je nezávislá na osobních kvalitách, dovednostech, výkonech či úspěších. Je nezadatelná a platí pro všechny lidi stejnou měrou. To zahrnuje úplnou rovnoprávnost mužů a žen, při respektu k jejich odlišnému biologickému základu.

Život zasluhuje ochranu

Křesťanský pohled na přirozenost člověka zavazuje chránit lidský život. To zahrnuje i život nenarozený. Každý člověk má právo na život a právo na důstojné umírání. Lidský život chráníme od jeho počátku až do přirozeného konce.



V centru pozornosti je člověk

Politika orientovaná na hodnoty staví člověka do středu uvažování. Politika a státní uspořádání musí sloužit lidem, ne naopak. Nové vědecké, ekonomické či technické možnosti je třeba poměřovat lidstvím, nikoliv jejich proveditelností, technokratický pohled nám je cizí.

Člověk je svobodný a odpovědný

Každý člověk je svobodný a výhradně on je odpovědný za svůj život. Aby se mohl vyvíjet ve svobodě, je třeba mu zaručit bezpečnost, spravedlnost a právo. Svoboda vyžaduje ústavní a politické uspořádání, které garantuje a vzájemně vyvažuje základní svobody zakotvené v Listině základních práv a svobod.

Svoboda není bezmezná

Osobní svoboda má své meze tam, kde začíná svoboda druhých. Pojem svobody není uzavřený. Svoboda musí být neustále přehodnocována: jak svoboda ve vztahu k vyvíjejícím se stávajícím okolnostem, tak svoboda ve vztahu k novým příležitostem.

Neexistuje svoboda bez odpovědnosti

Člověk je odpovědný za své činy. Svoboda jde pro nás ruku v ruce se zodpovědností: za sebe, za druhé, za budoucí generace, za stav planety. Lidská práva prostřednictvím zodpovědnosti nacházejí své naplnění v lidských povinnostech. Zasazujeme se o společnost, která je založena nejen na právech vůči druhým, ale také na povinnostech vůči druhým. Tak je tomu v právním řádu: každému právu odpovídá něčí povinnost. Usilujeme o to, aby to platilo i v širším smyslu ve veřejném prostoru.

Politika musí být zodpovědná

Ze zodpovědnosti každého jednotlivce se odvozuje politická odpovědnost za společnost. Naše politika se řídí zodpovědností a je vázána našimi hodnotami. Každý jedinec je odpovědný sám za sebe a zároveň za své blízké, zejména v rodině. Každý ale nese svůj díl odpovědnosti za společnost i svět jako celek.

Jsme zastánci subsidiarity

Vlastní zodpovědnost jednotlivce je pro nás ústředním organizačním principem společnosti, která je utvářena odspodu. Jsme zastánci subsidiarity. Ta znamená, že upřednostňujeme zodpovědnost jednotlivců před odpovědností společnosti a dáváme přednost řešení problémů a rozhodování na úrovni obcí a krajů před řešeními na úrovni státu.

Solidarita a zodpovědnost

Solidarita je nutným doplňkem osobní odpovědnosti. Ta je i základem pro podporu slabých. I ten, kdo se přes veškeré úsilí nedokáže sám o sebe postarat, má právo na



sociální jistotu, sebeurčení a důstojný život. Solidarita je jedním ze společných úkolů občanů a státu. V solidaritě rodiny, sousedství a komunity se odráží lidskost společnosti. Dobrovolná a občanská angažovanost mají neocenitelnou hodnotu, které si vážíme. Humanita se ukazuje na tom, jak se chováme k těm, kteří nám to nikdy nemohou oplatit.

Sociálně-tržní hospodářství

Správná cesta k prosperitě a spravedlnosti nevede skrze státní plánování ani cynickou neviditelnou ruku trhu, ale skrze ekonomickou svobodu a zodpovědnost všech. Hlásíme se k sociálně-tržnímu hospodářství jako jedinému udržitelnému hospodářskému a společenskému systému. Nechceme špatné a nadbytečné regulace, odmítáme ale utopickou vizi, že společnost může fungovat bez pevných a dobrých pravidel.

Férová prosperita

Spravedlivé je, jsou-li podmínky pro dosažení prosperity férové. Naše kritéria pro férovou prosperitu jsou tyto: Všichni musejí mít rovnou příležitost podílet se na prosperitě, její nejnižší úroveň musí být stále postačující a dosahování blahobytu se musí uskutečňovat za eticky obhajitelných podmínek. Zasazujeme se o férové šance. Každý má mít možnost participovat na příležitostech – bez ohledu na společenský či kulturní původ, bez ohledu na příjmy, věk či pohlaví, bez ohledu na fyzická či duševní omezení. Přístup ke vzdělání, ochrana proti diskriminaci a posilování výkonnosti jsou klíčem k prosperitě.

Vláda práva a spravedlnost

Stát je tu pro občany. Všichni lidé v naší zemi mají nárok na stejná základní práva a rovnost před zákonem. Stát musí garantovat nezadatelnou svobodu jednotlivce. Má uplatňovat vůli demokratické většiny a zároveň je povinen chránit práva menšin. To vyžaduje závazný regulační rámec, který spočívá ve svobodném demokratickém uspořádání a dělbě moci. Hlásíme se k silnému právnímu státu. Ten zaručuje ústavní pořádek a vytváří právo a spravedlnost. Jen akceschopný a silný stát dokáže zajistit svobodu a bezpečnost. Stát je pro nás společenstvím zodpovědnosti – s občanskými právy i povinnostmi. Silný stát ovšem neznamená stát s přebujelým úřednictvem.

Mír a globální zodpovědnost

Mír je víc než nepřítomnost války a násilí. Úsilí o mír je povinností a posláním všech národů. Je předpokladem pro život ve svobodě, bezpečnosti a prosperitě. Proto se hlásíme k mezinárodní zodpovědnosti, ke spolehlivému spojení v transatlantickém společenství a k partnerství v Organizaci spojených národů. Zastáváme základní myšlenku trvale udržitelného globálního rozvoje. V zájmu všech národů a spolu s nimi chceme pracovat na globálně účinných řešeních pro ekonomicky, ekologicky a sociálně vyvážený svět.

Jednota v rozmanitosti

Síla společnosti spočívá stejnou měrou v její soudržnosti i rozmanitosti. Hájíme společenský model založený na svobodném soužití a pluralitní otevřenosti. Taková



společnost nestaví jednotlivé skupiny lidí proti sobě, ale umožňuje všem, aby se podíleli na životě společnosti se stejnými právy a povinnostmi.

Usmiřování protikladů jako příležitost

Síla naší politiky spočívá v usmiřování protikladů. Svoboda jednotlivce a společné dobro, láska k domovu a globální rozvoj, tradice a modernita, pokrok a udržitelnost... Tam, kde ostatní konstruuji nesmiřitelné protiklady, my pragmaticky hledáme řešení. Namísto štěpení, hádek a agresivního jednání hledáme společného jmenovatele. Jednota v rozmanitosti: to je naše chápání křesťanské demokracie coby společného díla a společenství hodnot.

III. CO DĚLÁME

1. Sociální a kulturní prostředí

KDU-ČSL cítí odpovědnost za zachování naší kultury, způsobu života a tradic, za podporu pracujících rodičů a výchovy dětí, za příležitosti ke vzdělání, za mezigenerační solidaritu, za sociální soudržnost. Cítíme odpovědnost za udržení starých společenských vazeb a hodnot, stejně jako za využití nových příležitostí v dynamicky se vyvíjejícím světě. Jsme otevřenou společností a musíme jí zůstat, aniž bychom však dávali všanc její charakter. V éře globalizace jsou naše společnost a naše kultura pod velkým tlakem. Věříme, že tomuto tlaku odoláme tehdy a jen tehdy, když budeme pevně věřit v naši identitu a naše hodnoty a zároveň se nebudeme bát jiného a nového. Sebevědomé společnosti nejsou bezhodnotové ani submisivní, xenofobní ani zpátečnické. Naopak uchovávají si své zásady a to, co přichází, umí užitečně integrovat do svého společenského a kulturního prostředí. Tak se zvládnuté problémy stávají vyhranými příležitostmi.

Demografické změny

Máme čím dál méně mladých a čím dál více starších lidí. Mezigenerační solidarita tak prochází zatěžkávací zkouškou. Zároveň stoupají nároky na mladou generaci v oblastech vzdělávání, další odborné přípravy, práce a rodiny. Rovné příležitosti ve vzdělávání, mezigenerační spravedlnost, podpora rodin a dobré uplatnění pro mladé i důstojný život pro staré jsou našimi hlavními úkoly. Musíme zlepšit podmínky pro sladění rodiny a zaměstnání.

Digitalizace je výzvou

Digitální revoluce má vliv na všechny oblasti života. Představuje nové výzvy a otevírá nové možnosti. Naš vzdělávací systém si musí osvojit používání nových nástrojů a školit se v nových dovednostech. Rychlý internet musí být dostupný v každém místě republiky.

Migrace je zkouškou soudržnosti

Do budoucna se ani Česká republika nevyhne migraci. Již dnes u nás žije půl milionu cizinců, zejména z východní Evropy a jihozápadní Asie, ale i ze západní Evropy. Musíme

být připraveni na budoucnost. Rozdílné představy příchozích o hodnotách a náboženství, o tradicích a životním stylu nesmějí narušit naši společenskou soudržnost. Je třeba zachovat naši kulturu jako dominantní. Toto je náš domov a naše hodnoty vytvářejí naši identitu. Jsme proti relativizaci vlastní kultury, tradic a zvyků.

Podporujeme manželství a rodinu

Základem každé společnosti je rodina. Je nejsilnější sociální sítí, prvním vyjádřením solidarity, nejlepším prostředím pro výchovu dětí, základem jejich budoucího úspěchu a nejúčinnější prevencí sociálních problémů. Prosazujeme model manželství a rodiny s matkou, otcem a dětmi, aniž bychom vylučovali neúplné rodiny. Stát nemůže rodinné vazby a lidskou péči nahradit, natož vytvořit. Je třeba podporovat sladování rodinného a pracovního života.

Rodiny potřebují svobodu

Rodinná politika musí být ke všem spravedlivá a nesmí nikoho diskriminovat. Ani klasickou rodinu jako společenství matky, otce a dětí, ani rodiny s jediným rodičem. Práva a povinnosti rodičů mají přednost před zásahy státu. Rodičům nic nenařizujeme. Stát musí respektovat svrchovaná práva rodičů na výchovu, péči a vzdělávání a jejich svobodu volby. Odmitáme společenské trendy a vzdělávací politiku, jež se drží genderové ideologie a kladou nadměrný důraz na sexualizaci mezilidských vztahů. Utváření rodinného života je odpovědností rodin a jejich intimní záležitostí. Stát si má rodičů v jejich nenahraditelnosti vážít a chovat je v úctě.

Podporujeme pracující rodiče

Chceme dodat mladým lidem odvalu zakládat rodiny a mít děti. To si žádá rámcové podmínky, aby mohli své přání mít rodinu uskutečnit. Chceme také rozšířit podporu těhotným ženám v konfliktních a složitých situacích, aby se mohly rozhodnout pro dítě. Podporujeme utajené porody, urychlené adopce a další nástroje. Chceme usnadnit sladění rodiny, práce a dalších společenských aktivit. Vzdělávání a výchova dětí si zaslouží společenské uznání a je třeba je ohodnotit i v daňovém a důchodovém systému. Rození dětí se nesmí stát živností hrazenou státem. Podpora státu má být vázána na odpovědnost a plnění povinností příjemců.

Děti jsou naše budoucnost

Chceme společnost přátelskou k rodinám, v kterých jsou děti vítány. Kdo se rozhodne mít a vychovávat děti, přináší největší možný vklad do budoucnosti naší společnosti. To si zaslouží zvláštní uznání a podporu ze strany státu. Chceme důchodový bonus za dítě. Kdo vychovává děti, měl by platit nižší pojistné a mít možnost díky asignacím od svých dětí získat příplatek k důchodu. Chceme také, aby se dále zvyšovaly daňové slevy a bonusy za děti, které spravedlivě pomáhají jak klasickým rodinám, tak nesezdaným párům i rodičům samoživitelům.

Manželství znamená převzetí zodpovědnosti jeden za druhého

Když si dva lidé dávají slib na celý život a chtějí se jeden za druhého zaručit, je to pro společnost cenné. Manželství muže a ženy se oprávněně těší ochraně. Jsme proti jakýmkoli pokusům o jeho relativizaci.

Do života dětí patří i prarodiče

Péče o příbuzné si zaslouží uznání. Zasadujeme se o generační soudržnost a podporujeme vícegenerační bydlení. Prarodiče jsou také pevnou a důležitou konstantou v životě dětí, nenahraditelnou ve výchově a sociálních dovednostech.

Chráníme lidskou důstojnost až do konce

Lidi na sklonku života nesmíme nechat napospas samotě. Člověk má umírat v náručí druhého člověka, nikoli rukou druhého člověka. Proto bráníme jakékoliv formě eutanazie. Společnost a stát mají povinnost rozšířit a podporovat hospicovou a paliativní péči.

Hlásíme se ke křesťansko-židovské civilizaci

Naše kulturní a civilizační hodnoty zahrnují toleranci a respektování jiných světonázorů. Na oplátku požadujeme respektování charakteru naší země. Odmítáme špatně chápanou toleranci, která relativizuje hodnoty naší západní křesťansko-židovské civilizace. Tolerance rozhodně neznamená lhostejnost.

Zasadujeme se o svobodnou společnost

Naše liberální společenské uspořádání určuje pravidla soužití v naší zemi. Svoboda projevu, úcta k životnímu úspěchu druhého člověka a tolerance k jednotlivým životním stylům jsou jejími základními kameny. Pouze tímto způsobem může naše liberální a otevřená společnost fungovat i v budoucnosti.

Zasadujeme se o solidární společnost

Každý by měl mít možnost uplatnit svůj individuální talent a schopnosti. Bez ohledu na věk, původ, společenské postavení nebo osobní hendikepy. Jsme pro komunity, které přijímají každého a nenechávají nikoho mimo společenství. Jen tak i nadále zajistíme společenskou soudržnost a účast všech lidí na příležitostech, které nabízí budoucnost.

Milujeme svůj domov

Domov je pro lidi zdrojem identity a jistoty. To platí pro venkov i městské oblasti. Podporujeme rozvoj místních komunit, obcí, měst a regionů, včetně těch znevýhodněných. Chceme, aby se na prosperitě České republiky mohly stejnou měrou podílet všechny regiony. Je třeba pomáhat regionům s vysokou kriminalitou a sociálními problémy přerůstajícími do sociálních patologií. Lidé musejí mít kdekoli v zemi stejný přístup k práci, vzdělání, zdravotnictví, kultuře, péči a veřejným službám. Prosazujeme cenově dostupné bydlení s vyšší kvalitou života. Usilujeme o regionální rozvoj a rovné životní podmínky a



pracovní šance v celé zemi, především pro mladé lidi. Chceme přibližovat příležitosti lidem, ne naopak.

V našem domově platí naše pravidla

Naprostý respekt k našemu právnímu systému a svobodnému demokratickému zřízení stojí na prvním místě. Pravidla soužití platí víc než práva občanů vůči státu. Existují i občanské povinnosti, zvyky a pravidla společenského styku mezi lidmi navzájem. Křesťansko-židovské hodnoty západní civilizace jsou základem našeho společného života. Lidská důstojnost, jedinečnost lidského života, sebeurčení každého člověka a rovnost mužů a žen jsou podstatnou složkou svobodného demokratického uspořádání. Naše kulturní tradice a způsob života nikomu nenutíme, ale kdo s námi chce žít, musí respektovat naši kulturu a dbát na ni jako na součást veřejného života. Všichni lidé v naší zemi musí tyto hodnoty znát, respektovat a dodržovat. Proto je jasné, že politický islám, který s sebou přináší odlišný právní systém, do Česka nepatří. Kdo se naším hodnotovým a právním uspořádáním neřídí, nemá u nás místo.

Azyl je dočasná humanitární pomoc

Stojíme za právem na azyl pro skutečně politicky pronásledované. Komu jsou upírána jeho politická práva a nezadatelné svobody a kdo je kvůli tomu dokonce pronásledován, ten u nás najde ochranu, zaručenou našimi zákony a Listinou základních práv a svobod. Azyl a ochrana uprchlíků jsou ochranou dočasnou. Odpadne-li důvod k ochraně nebo zneužije-li host svých výsad, má být navrácen do země svého původu.

Integrace je nutná

Kdo zůstane s námi, musí se integrovat. Integrace znamená, že ti, kdo k nám přicházejí, se přizpůsobí. Integrace nemůže znamenat, že se budeme přizpůsobovat my. Chceme, aby přistěhovalci žili podle našich pravidel. Integrace znamená orientaci na naši kulturu. Multikulturalismus odmítáme. Ze zkušeností ze západních zemí víme, že multikulturní soužití vedle sebe a proti sobě vede k netoleranci, vytváření ghett a násilí. Zde platí naše pravidla, nikoliv pravidla země původu. Integrace je povinnost. Jsme přesvědčeni, že integrační povinnost přistěhovalců je třeba jasně a právně závazným způsobem vyjádřit a vymáhat. Integrace musí učit toleranci a požadovat loajalitu k našemu státu a jeho institucím. Nepřipustíme, aby se etnické, náboženské a politické konflikty skupin z cizích národů přenesly i na naši půdu.

České občanství musí být závazkem

Udělení státního občanství není zahájením, nýbrž završením úspěšné integrace. Hájíme jasná kritéria pro trvalý pobyt v naší zemi a pro získání českého občanství. V první řadě k nim patří plné uznání našeho svobodného liberálního demokratického zřízení, přihlášení se k dominantní kultuře, jakož i přiměřené jazykové znalosti.

Kvalitní vzdělání pro všechny

Kvalitní vzdělání je klíč k příležitostem, zajišťuje soudržnost a zabraňuje vyloučení a chudobě. Důležité je zajistit je pro osoby se zdravotními postiženími, jejichž zapojení je přínosem pro společnost. Osoby se zdravotním postižením a zdravotními problémy by měly být schopny samy nezávisle utvářet svůj každodenní život. Inkluze by měla být zavedena všude, kde to je možné. Vzdělání v jakémkoli oboru, rozvíjení schopností, ať už duševních, či manuálních, je lidský kapitál a my upřednostňujeme investice do lidí před všemi jinými.

Vzdělání je víc než vědění

Vzdělávání neznamená jen učit se, ale také porozumět souvislostem. To platí při získávání a posilování kompetencí – jak při nakládání s médii, daty a algoritmy, tak u sociálních dovedností a kulturního porozumění. Jsme pro zavedení etické výchovy, pro sdílení hodnot naší společnosti a pro to, aby se podporovala oddanost demokracii.

Všechny děti potřebují rovné příležitosti

Každé dítě by mělo mít možnost své nadání co nejlépe rozvinout. Důležitá je individuální podpora dítěte a dobrý časový rozvrh výuky. Nabídka celodenní výchovy by měla rodičům umožnit sladit práci s rodinou. Každé dítě má právo na kvalitní vzdělání už od základní školy v místě bydliště.

Podporujeme různorodost vzdělávání

Odborné a akademické vzdělání jsou pro nás stejně hodnotné. Jednotlivé typy základních a středních škol, gymnázií a odborných učilišť činí naši vzdělávací soustavu rozmanitou a dávají všem možnosti uplatnit svůj talent a předpoklady. Proto podporujeme všechny vzdělávací větve a posílení všech typů škol. Odmítáme jednostrannou fixaci, ať už na odborné školství, či naopak na gymnázia a vysoké školy. Požadavky na povolání se vyvíjejí rychleji než kdy dříve. Kromě toho bude i v budoucnu třeba jednodušších povolání, pro které postačí jen nástupní kvalifikace.

Vzdělání tvoří budoucnost

Škola musí mladé lidi připravit na nezávislý život. To zahrnuje růst osobnosti stejně jako přípravu na nástup do práce. Jazyk pracovního světa je dnes digitální a škola to musí zohlednit. Do moderního vzdělávání patří zodpovědné, kompetentní a kritické zacházení s médii a informacemi i digitální výuka. Vzdělávací proces i další vzdělávání pedagogů musí s digitalizací držet krok.

Vzdělávání je celoživotní proces

Chceme posílit a rozvinout nástroje celoživotního vzdělávání a zvyšování kvalifikace. Ty jsou vyžadovány více než kdy jindy. Je třeba zapojit zaměstnance a zaměstnavatele. Vzdělávání dospělých je součástí celoživotního učení.



Práce s mládeží je též vzdělávání

Celostní nabídka mimoškolní výchovy mládeže a obecně práce s mládeží poskytují vhodné prostředí pro rozvoj sociální inteligence a přebírání zodpovědnosti. Chceme tuto mimoškolní vzdělávací práci s mládeží podporovat a posilovat.

I sport je vzdělávání

Sport významně přispívá k výchově a společenské soudržnosti. Učí člověka týmovému duchu, čestnosti, disciplíně, ohleduplnosti a motivaci. U mladých i starších sport podporuje zdravý životní styl. Zasazujeme se stejnou měrou o širokou nabídku sportů pro mládež a podporu profesionálních sportovců. Pohybová gramotnost je nezbytná pro zdravý vývoj a zdatnost nové generace.

Školství, věda a výzkum jsou zdrojem prosperity

Znalosti jsou klíčové pro úspěch v globální konkurenci. Podporujeme úzkou spolupráci výzkumných institucí a univerzit s podnikatelskou sférou. Transfer technologií zajišťuje, že se nové poznatky promění v hi-tech výrobky a technologie. Inovace jsou zdrojem naší prosperity. Inženýrskou kulturu je třeba uchovat a podpořit. Budoucí prosperita stojí na spolupráci vzdělávání, výzkumu a průmyslu, který musí být zásadním způsobem orientován na vysokou přidanou hodnotu a kvalitu výrobků.

Vědění slouží společnosti

Klademe důraz na svobodu vědy, výzkumu a vzdělávání. Z této svobody vyrůstají stejnou měrou nové poznatky i etická zodpovědnost. Věda není jen hnacím motorem prosperity. Vědecká metoda, kritické myšlení a hledání pravdy jsou rovněž nejlepší obranou proti demagogii a populismu.

Vysoké školy jsou budoucnost

Univerzity se svými akademickými svobodami, které budeme chránit, jsou zdrojem nejaktuálnějších znalostí a líní nových nápadů. Jsou tržištěm, kde dochází k výměně idejí, i inovační dílnou budoucnosti. Je třeba otevřít je všem talentovaným bez ohledu na jejich společenský původ. Chceme nadále posilovat špičkové výzkumné a vzdělávací univerzity, profilované vysoké školy aplikovaných věd, postgraduální, magisterské i bakalářské studium. Kvalitní a užitečné vzdělání je do budoucna zárukou naší životaschopnosti v globalizovaném světě. Podporujeme i neuniverzitní výzkum jako nezbytnou součást vědeckých kapacit.

2. Sociálně-tržní ekonomika

Sociálně-tržní ekonomika je nejúspěšnější hospodářský a sociální model na světě. Kombinuje svobodu a zodpovědnost, prosperitu a spravedlnost, trh a společné dobro. Podporujeme svobodnou aktivitu, ochranu vlastnictví a férové podnikání za jasně stanovených pravidel. Jejich plnění vynucuje stát, který také chrání konkurenci a brání vzniku monopolů. Součástí sociálně-tržního hospodářství je i fungující systém zdravotního,

sociálního a důchodového pojištění. V centru sociálně-tržního hospodářství stojí člověk. Každý jedinec má svobodu vzít svůj život do vlastních rukou, může sám rozhodnout, jak naloží se svou pracovní silou a s vlastními příjmy. Může se také spolehnout na to, že se mu dostane pomoci, pokud si nebude schopen pomoci sám. V globalizovaném světě tvoří sociálně-tržní hospodářství se svými pevnými pravidly, podporou konkurenceschopnosti a sociální soudržností pevnou kotvu: je odpovědí na obavy občanů z budoucnosti a ztráty jistot.

Digitalizace je silou změny

Možnosti a prostor pro nové technologie, nové produkty, nové trhy a nové příležitosti se díky digitalizaci výrazně rozšiřují. Hranice mezi výrobou a službami, mezi vlastnictvím a užíváním věcí, mezi prací a volným časem se rozmazávají. Nové české firmy úspěšně soutěží s globální konkurencí a my je budeme podporovat. Expres digitálních technologií nám nesmí ujet, je to nezbytný prostředek k tomu, abychom si udrželi a zvýšili naši konkurenceschopnost.

Česko je nano lídr

Nanotechnologie představují po miniaturizaci a mikrominiaturizaci další revoluci v našich schopnostech pracovat s hmotou. Nano materiály mění takřka všechny přírodovědné a technické obory a nabízejí nám nové, uživatelsky příjemné vlastnosti. Česko patří v tomto oboru mezi světové lídry. Budeme podporovat základní i aplikovaný výzkum nanotechnologií, stejně jako inovativní firmy, které je zavádějí do praxe. Záleží nám na tom, aby si naše země svou pozici udržela a posílila.

Průmysl 4.0 je naše šance

Vytvoříme podmínky, aby robustní český průmysl vzešel z digitální revoluce ještě silnější a úspěšnější. Tradičnímu i digitálnímu průmyslu chceme zajistit kvalitní výzkumné, inovační i vzdělávací zázemí. Je třeba, aby státní správa, podniky i akademici spolupracovali na rozvoji ekonomiky v čase nastávající čtvrté průmyslové revoluce.

Globalizaci se musíme naučit řídit

Nové globální společnosti v odvětví internetu mají více kapitálu, dat a zákazníků než kterékoliv jiné společnosti. Digitalizace posiluje „globální monopol“. To narušuje hospodářskou soutěž v neprospěch malých a středních podnikatelů a spotřebitelů. Globální ekonomika potřebuje nově nastavit pravidla pro spravedlivou hospodářskou soutěž a udržitelný rozvoj, aby z ní mohly spravedlivě těžit i malé a střední firmy a měli z ní prospěch zejména občané. Státy musí obnovit mantinely globalizace. Globalizace musí být dobrá pro všechny, nesmí nás rozdělovat na vítěze a poražené.

Technologický pokrok neustále zrychluje

Možnosti digitalizace, umělé inteligence a biotechnologií se každých osmnáct až dvacet čtyři měsíců zdvojnásobují. Technologický pokrok otevírá mnoho nových příležitostí.

Zároveň přináší nové otázky o budoucnosti práce a mezích „ekonomizace“ lidí. Objevují se nová, nečekaná etická dilemata, na která musíme nalézat odpovědi.

Lidé se bojí o své jistoty

Lidem se daří lépe. Nicméně mnozí se obávají o to, zda to tak zůstane i do budoucna. Obávají se dopadů globalizace a mezinárodního rozvíření nůžek v rozdělování příjmů a majetku mezi lidmi i mezi regiony. Lidé hledají možnosti kariérního a příjmového vzestupu a mají starost o své živobytí ve stáří. Bojí se rychlosti a hloubky změn. Tyto obavy lidí je třeba brát vážně a hledat řešení. Zejména je třeba posilovat místní a regionální pospolitost, společenskou soudržnost a soběstačnost. Hrází destruktivní globalizaci jsou přirozená lidská společenství a hustá síť občanské společnosti.

Jsme stranou sociálně-tržní ekonomiky

Sociálně tržní hospodářství uvádí do souladu svobodu, prosperitu, vlastní zodpovědnost a solidaritu. Je odpovědí jak na liberální individualismus a sobectví, tak na socialistický kolektivismus a plýtvání. Sociálně-tržní hospodářství také omezuje vliv velkých dominantních společností, umožňuje rozvoj malých a středních podniků a nabízí příležitosti kvalifikovaným odborníkům. Tím zajišťuje silnou střední vrstvu a přispívá k sociálnímu smíru. Nejstabilnější společnosti jsou ty, v nichž existuje silná střední třída.

Spoléháme se na výkonnost

Výkonnost se musí vyplácet. Kdo se snaží, musí mít více než ten, kdo nedělá nic. Konkurence ve výkonnosti podněcuje iniciativu, vytváří inovace a zaručuje férovou cenovou hladinu. Obchodní rizika nelze svalovat na stát: ani prostřednictvím záchrany zkrachovalých velkých firem, ani tím, že se privilegovaní podnikatelé přísají na dotační penězovody a veřejné zakázky. Ekonomický systém, který privatizuje zisky a socializuje rizika, zásadně odmítáme.

Jsme pro rozumnou solidaritu

Je třeba, aby ti, kdo se o sebe nemohou postarat v důsledku věku, zdravotního postižení, nemoci nebo nezaměstnanosti, mohli důvěřovat solidaritě ostatních. Od ní však nelze odvozovat všeobjímající nároky na hmotné zajištění a pojištění všech životních rizik. S tím nesouhlasíme. Účast státu má být omezena na rozumnou úroveň.

Hájíme soukromé vlastnictví

Sociálně-tržní hospodářství se zakládá na soukromém vlastnictví. Kdo svůj život bere do vlastních rukou, má mít také možnost těžit z plodů své práce. Stát musí oceňovat výkon, umožňovat rozšiřování majetku, hájit vlastnictví a bránit všem formám neodůvodněného vyvlastňování. Na druhé straně vlastnictví zahrnuje závazky vůči společenství.



Chráníme životní prostředí

Sociálně-tržní hospodářství v sobě spojuje sociální, ekonomické a ekologické cíle. Chceme ve společnosti zvýšit povědomí o šetrném využívání zdrojů, životního prostředí, půdy, vody, stejně jako o nakládání s různými živočišnými druhy. Přírodu musíme chránit a uchovat pro budoucí generace.

Usilujeme o spravedlivé zdanění

Daňové zákony musejí vycházet vstříc výkonnosti a investicím, zůstat spravedlivé a co možná nejjednodušší a dlouhodobě stabilní. Jsme pro spravedlivé zdanění příjmů z práce a kapitálu. Odmítáme zvyšování daní. Daňový únik není triviální přestupek, protože poškozujeme společnost, a to ekonomicky i morálně. Daňové úniky musejí být soustavně stíhány a mezery v daňových zákonech musí být účinně zacelovány.

Bojujeme za stabilní měnu

Česká národní banka se musí striktně orientovat na cíl stability cenových hladin. Trvalá politika nulových úroků a neomezené tvorby peněz jsou v rozporu s cíli sociálně-tržního hospodářství. Jsou-li úrokové sazby de facto zrušeny, přicházejí aktivita, starost o budoucnost i spoření o svou hodnotu. Místo toho, aby existoval udržitelný růst, tvoří se investiční bubliny a zvyšuje se zadlužování. Je špatně, když se spotřeba vyplácí a spoření se trestá. Hotovost je znakem svobody. Říkáme „ne“ rušení hotovosti.

Jsme pro jednotný evropský trh a volný obchod

Česká republika je otevřenou exportní ekonomikou. Těžíme z otevřených trhů, jednotného evropského trhu a volné výměny zboží, služeb a kapitálu. Trvalá prosperita leží pouze v evropské a globální spolupráci. Volný a spravedlivý obchod je důležitý. Nabízí všem podíl na přidané hodnotě a přispívá ke svobodě a stabilitě ve světě.

Ceníme si výkonu

Zaměstnanci, podnikatelé, osoby samostatně výdělečně činné, lidé ve svobodných povoláních i zemědělci, ti všichni přebírají zodpovědnost za sebe i ostatní a slouží tak společnosti. Naši pozici na trhu vytvářejí soukromé podniky všech velikostí a odvětví. Páteří a solí ekonomiky jsou malé a střední firmy, svobodná povolání a řemesla. Střední podniky a řemeslníci spolu se zemědělstvím a lesnictvím jsou garanty rozvoje venkova. Naši zemědělci si zaslouží spravedlivé zhodnocení svého příspěvku k bezpečnosti potravin a zachování kulturní krajiny. Spoléháme se na poctivé a společensky odpovědné podnikatele. Podporujeme rozvoj domácího kapitálu.

Jsme pro aktivní hospodářskou politiku

Sociálně-tržní hospodářství potřebuje pevný rámec s jasnými pravidly. O to se stará silný stát. Ten má být asertivní ve velkých a liberální v malých záležitostech. Má omezovat regulaci jen na nutnou míru a být aktivní jen tam, kam nesahá seberegulace a samostatná zodpovědnost. Podporujeme podnikatelské a profesní komory jako nositele hospodářské



samosprávy. Rozhodně se stavíme proti přílišné regulaci a byrokratické posedlosti kontrolou.

Podporujeme inovace

Naše hospodářství a sociální zabezpečení jsou závislé na inovační síle podniků a vědy. Bez nich bychom v celosvětové soutěži zaostávali. Inovace zabezpečují pracovní místa a finanční stabilitu našich sociálních systémů. Pokrok, inovace a růst jsou důležité. Co vše je součástí naší budoucí prosperity? Inteligentní továrny a internetová ekonomika. Elektromobilita a samořídící vozidla. Biovědy, life sciences a nejnovější lékařské technologie. Inteligentní energetické systémy a inteligentní domy. Nanotechnologie. Maximální ochrana údajů a soukromí. Digitální ekonomika a další perspektivní obory, například kulturní a kreativní průmysly.

Řemesla nejsou mrtvá

Digitalizace a robotizace může nahradit velkou část manuálních činností, ale oporou české konkurenceschopnosti v mnoha oborech zůstane řemeslná zručnost. Kvalitní housle, zvony, ručně dělané boty, sklářem foukané sklo, gastronomie. Stále bude dost příležitostí pro „zlaté české ručičky“. Chceme rehabilitovat význam řemeslné práce jako součásti národní tradice a hrdosti.

Potřebujeme silné domácí firmy

Silní zakladatelé firem představují novou dynamiku. Chceme jim vytvořit příznivé podmínky a posilovat jejich podnikatelského ducha. Střední podniky jsou zdrojem pokroku, inovací a růstu. K tomu ale potřebují podnikatelské svobody. Odmítáme etatismus a intervence. Spoléháme na snižování byrokracie a další pobídky pro inovace. Vytváříme rámcové podmínky pro to, aby stávající podniky měly budoucnost a aby mohly vznikat podniky nové. Odmítáme investiční pobídky pro montovny zahraničních firem. Místo toho podporujeme investice do inovativních českých podniků produkujících výrobky s vysokou přidanou hodnotou.

Pokrok musí sloužit lidem

Měřítkem pokroku je člověk. Zde leží hranice technologizace a komercializace. Každý typ technologie – i autonomní systémy a umělá inteligence – musí být ovladatelný lidmi. Naším kritériem tu nemůže být uskutečnitelnost, ale zodpovědnost. Bioetika vymezuje hranice pro biotechnologie. Ty musí léčit lidi – ale nikdy nesmí vést k upřednostnění toho či onoho života, k zásahům měnícím jeho podstatu. Digitalizace potřebuje digitální etiku: jde o digitální suverenitu člověka, každý má individuální právo nakládat s vlastními daty. Chceme zajistit, aby lidé nemuseli nevědomě či z donucení platit byznysu svými údaji.

Příležitosti potřebují infrastrukturu

Hospodářství potřebuje silnice, lidé potřebují mobilitu a všichni potřebují internet. Výkonné telekomunikační a širokopásmové připojení jsou v gigabytové společnosti stejnými

tepny jako dopravní cesty, přepravní prostředky a elektrická síť. Musíme uvažovat o nové mobilitě lidí, zboží a dat. Moderní mobilita znamená kombinaci infrastruktury, různých druhů dopravy a digitální komunikace. K nim se přidává vývoj elektrických vozidel. Zasadíme se o výstavbu infrastruktury dle potřeb rozvoje. Nestavíme však kvůli stavění, stavíme pro budoucnost lidí.

Příležitosti existují jen s energií

Naše dodávky energie by měly být bezpečné, čisté a cenově dostupné. To je zásadní pro ekonomický úspěch, kvalitu života, stejně jako pro ochranu životního prostředí a klimatu. Přejít na čistou energii nesmí působit nepřiměřenou zátěž občanům a hospodářství či ohrožovat zaměstnanost. Chceme energií šetřit, podporovat rozumný energetický mix a dále vyvíjet energetické technologie a nové zdroje energie. K čistým zdrojům energie počítáme i jádro. Usilujeme o energetickou bezpečnost České republiky.

Zemědělství znamená příležitosti na venkově

Zemědělství a lesnictví musí nadále zaručovat tvorbu přidané hodnoty v regionu: zajišťují cenná pracovní místa, udržitelnou výrobu a využití surovin, jakož i komplexní péči o kulturní krajinu. Prosazujeme naše domácí zemědělství. To představuje především výrobu vysoce kvalitních potravin a péči o krajinu. Ocenit je třeba zejména práci malých a středních podniků. Cílem je zachovat rozmanitost a umožnit existenci podniků všech velikostí a výrobních forem. Chceme domácímu zemědělství a lesnictví zajistit konkurenceschopnost. Chceme rozšířit povědomí o našich zdravých a kvalitních potravinách a ocenit jejich hodnotu. Tržní ceny by měly domácím výrobcům zajistit dostatečné příjmy. Chceme dále navyšovat potravinovou soběstačnost v klíčových segmentech.

Práci se lidé musí slušně užít

Úspěšné hospodaření je dlouhodobě možné pouze v rámci sociálního smíru. Spravedlnost pro nás znamená, že lidé mohou žít ze své práce. Vážíme si lidí práce. Usilujeme o spravedlivou odměnu za práci. K tomu patří osobní odpovědnost. Starat se o sebe by mělo tolik lidí, kolik je jen možné. Každá práce je smysluplná a má svou hodnotu. Kdo pracuje, má mít v kapse více než ten, kdo nepracuje, a má si vydělat práci na slušné živobytí. K tomu mohou pomoci nástroje sociální politiky, například odborové organizace, opatření ke zvyšování kvalifikace, ale nepřímou i stát, který bude podporovat investice do výroby s vyšší přidanou hodnotou a bojovat proti vyvádění zisků firem do daňových rájů.

Práci je třeba sladit s péčí o rodinu

Rodiny potřebují flexibilní formy zaměstnávání. Je třeba usnadnit opětovný vstup do zaměstnání po rodičovské dovolené a zlepšit nástupní a kvalifikační příležitosti pro matky a otce. Společně s firmami chceme odstraňovat bariéry. Přejít z částečného na plný úvazek a naopak musí být jednodušší. Přítomnost na pracovišti a možnost práce na dálku by se měly pružně doplňovat.

Je třeba odstranit diskriminaci v odměňování

Musí být samozřejmostí, že muži a ženy za stejnou práci dostávají stejnou odměnu. Pohlaví nemá mít za stejných podmínek vliv na to, aby byl někdo povýšen. Stejně tak nesmí být znevýhodňováni zaměstnanci se zdravotním postižením nebo ti, kdo mají blízko důchodovému věku.

Zdraví nesmí být otázkou příjmů

Nemocní lidé, lidé s postižením a lidé, kteří potřebují zdravotní péči, mohou spoléhat na solidaritu společenství. Nikdo nesmí být ve svízelné situaci ponechán svému osudu. Odmítáme dvou či víceúrovňovou medicínu. Lékařský a medicínský pokrok zde musí být pro každého. Plně hrazená péče by měla být prováděna přesně na míru ambulantním, domácím, specializovaným a lůžkovým výkonům. To platí i pro rehabilitační a ošetrovatelská zařízení a lékárny. Ctíme volný výběr lékaře a nemocnice, svobodu terapie a nezávislosti svobodných zdravotnických profesí. Abychom do budoucna našli kvalifikované pracovníky, musíme zvýšit atraktivitu pečujících profesí. Lidé, kteří se starají o ostatní, si zaslouží naše zvláštní uznání. Chceme vlastní kontrolu pacientů nad svými zdravotními údaji. Nebráníme se sociálně citlivému navýšení spoluúčasti pacientů a možnosti hrazení nadstandardů ve vybraných případech.

Prevence znamená lepší život

Budeme prosazovat, aby se na prevenci vynakládala větší část zdravotních výdajů než dnes. Moderní metody lékařské prevence zabraňují vzniku vážných nemocí, šetří tak prostředky, a především prodlužují aktivní život a činí ho kvalitnějším. Díky tomu dokážeme lépe využít lidský potenciál a omezit negativní důsledky stárnutí populace.

Důchody musejí být spravedlivé

Kdo pracoval celý svůj život, má být schopen důstojně žít z penze. Kdo zaplatil více, musí také ve stáří více mít. Kdo vychoval děti, měl by z toho mít prospěch, a proto podporujeme bonusy za děti a nižší platby penzijního pojistného. Musíme aktivně bojovat proti stařecké chudobě, kterou jsou zasaženy zejména ženy. Matky nesmějí být za výchovu dětí a za to, že kvůli mateřství přerušily svoji profesní kariéru, trestány nižšími důchody. Vzhledem k tomu, že se zvyšuje průměrný věk dožití, měly by se vzorce pro výpočet penzí a důchodového věku stanovovat vyváženě v delším horizontu. V hraničním věku odchodu do důchodu potřebujeme větší flexibilitu a svobodu výběru. Podporujeme penzijní spoření, které ovšem musí dlouhodobě zachovávat hodnotu úspor.

Sociální stát musí být udržitelný

Sociální stát může existovat, jen pokud budeme hospodářsky silní. Ze sociálních systémů můžeme vydat jen tolik, kolik do nich vložíme. Je nemorální své děti a vnoučata zatěžovat dluhy. Sociální zabezpečení musí trvale spočívat na stabilních základech.

Chráníme konkurenci před monopoly

Spravedlnost existuje pouze s pravidly, která všichni dodržují. Digitalizace změnila pravidla hry na trhu. Několik málo globálních korporací může s použitím svého vlivu a tržní síly nastavovat vlastní pravidla. Globální monopoly znemožňují konkurenceschopnost a ohrožují pracovní místa. Musíme se bránit. Nesmí rozhodovat velikost, ale fungující konkurence. Nadměrnou tržní moc jednotlivých společností je třeba omezovat. V antimonopolním právu potřebujeme moderní chápání vymezení trhu a nastavení efektivních pravidel hry na národní, evropské i globální úrovni. Chceme uplatňovat evropské normy také vůči nadnárodním společnostem se sídly mimo Evropu.

Finanční trhy a daňové ráje vyžadují regulaci

Na finančních trzích nechceme anarchii. Jsme pro přísnou regulaci globálních finančních trhů. Férová hospodářská soutěž vyžaduje mezinárodní daňovou spravedlnost. Zisky a příjmy se musejí zdaňovat tam, kde jsou generovány. Nespravedlivé a zničující daňové konkurenci a vyvádění zisků mimo země, kde vznikají, je třeba nastavit hranice. Daňové ráje musí být celosvětově postaveny mimo hru.

Světový obchod musí ctít naše standardy

Prosazujeme svobodný a spravedlivý světový obchod. Nesmíme však dopustit, aby byly naše sociální, ekologické a politické standardy pohřbeny v globální ekonomice. Požadujeme, aby mezinárodní obchodní smlouvy obsahovaly naše standardy pro ochranu zaměstnanců a spotřebitelů i ochranu životního prostředí.

Globalizace nesmí vytvářet poražené

Nesmíme se smířit s tím, že globalizace vytváří poražené. Stát má za úkol všem svým občanům zpřístupnit pozitivní stránky globalizace. Každý má mít možnost stát se vítězem. Sociálně-tržní ekonomika je společnou evropskou reakcí na výzvy globalizované ekonomiky. Nezbytnými předpoklady korektní hospodářské soutěže jsou globální konkurenční politika, ochrana duševního vlastnictví, nesmlouvavý boj proti korupci a stabilní mezinárodní finanční soustava. Zemědělství, potravinářství a ochrana spotřebitele vyžadují prostor pro regionální rozmanitost.

Ochrana životního prostředí začíná u nás

Delikty proti životnímu prostředí nejsou triviální přestupky. Kdo porušuje pravidla, musí počítat s veškerou tvrdostí právního řádu. Udržitelný rozvoj je nutnost a příležitost pro ekonomiku. Spoléháme se na ekologické inovace. Je třeba významně posílit zemědělský výzkum. Proto podporujeme udržitelný chov hospodářských zvířat a obdělávání půdy, stejně jako zefektivnění využívání přírodních zdrojů, zejména vody. Chceme zvyšovat ekologickou účinnost a dosahovat hospodářského růstu i při nižším využívání přírodních zdrojů. Tím k sobě přiblížíme ekonomii a ekologii. Důležité je správné hospodaření s vodou, které brání jak suchu, tak záplavám.

Společný svět potřebuje společnou ochranu

Udržitelnost životního prostředí je globální úkol. V našem společném světě se bude ochrana životního prostředí, přírody a podnebí dařit jediné prostřednictvím aktivní mezinárodní spolupráce. Příkladem je mezinárodní právně závazná dohoda s cílem snížit emise CO₂. Je však třeba, aby tyto dohody byly spravedlivé, aby byly skutečně celosvětově vymáhány a aby nevedly k nerovné konkurenci pro naše firmy.

Férové je myslet na ostatní

Férová prosperita je ústředním pojmem pro globální rozvoj. Rozvinuté země nesmějí dosahovat svého blahobytu na úkor ostatních. Při tvorbě globálních hodnot musíme pomáhat ostatním, aby sami hospodařili udržitelně. Takový globální udržitelný rozvoj je i v našem zájmu. Podporujeme cíle udržitelného rozvoje Organizace spojených národů.

Dluh není dědictví

Musíme myslet dnes na zítřek. Naše děti a vnoučata si zaslouží příležitosti namísto dluhů. Nesmíme dnešní prosperity dosahovat na úkor budoucích generací, zadlužení státu je třeba mít pod kontrolou. Podporujeme „dluhovou brzdu“, která zakazuje veřejné správě nadměrný růst dluhů, zejména v čase ekonomického růstu, a to ve formě ústavního zákona. Zdravé veřejné finance jsou zárukou generační spravedlnosti.

3. Právní stát a ústavní zřízení

Právní stát a ústavní zřízení představují stabilitu, svobodu, demokracii a spravedlnost. Právní stát kromě běžné kriminality narušuje korupce a propojení politiky a byznysu, jež je hrozbou i pro ústavní pořádek. Dnes však čelíme novým vnitřním a vnějším hrozbám: terorismu, extrémismu, masové migraci, kyberútokům a dezinformačním kampaním. Důvěra občanů ve vymahatelnost práva je základem státního zřízení. Chceme silný a spolehlivý stát, který zaručuje demokratickou vládu práva. Stát musí zajistit bezpečnost, právo a pořádek. Chceme stát, který je silný ve velkých a svobodný v malých záležitostech. Stát propojený hodnotami, který je schopen vlastní obrany. Stát vstřícný vůči občanům. Naše úvahy o státu začínají u občana. Chceme, aby lidé vnášeli do politiky své dovednosti a odbornost. Stát žije na základě dohody občanů. I pro nás platí: Naslouchat – rozvažovat – rozhodnout.

Nové hrozby

Terorismus, útoky z internetu, demokracii a státu nepřátelské ideologie ohrožují náš společný život. Naše státní zřízení i právní systém na to musí reagovat. Novými nástroji chceme zajistit více bezpečnosti k ochraně svobody. Rozhodnutí musejí být rychlejší, k čemuž je mimo jiné zapotřebí omezit nadbytečnou byrokracii. Požadujeme stát schopný asertivního vymáhání práva – při zajištění respektu ke svobodě občanů.

Řízení státu je stále složitější

Schopnost řídit stát a důvěra v instituce jsou podrobovány zkoušce. Aktéři v digitálním světě se čím dál tím více vzdalují dosahu působení státních pravidel. Proto je třeba vyvíjet nové možnosti řízení. Musí platit, že pravidla stanovuje politika. Politika se musí vypořádat s rostoucí složitostí světa. Technický pokrok a ekonomické zrychlení vedou k velkým změnám. Úkolem politiky je vysvětlovat proměny a zajistit, aby podléhaly demokratické kontrole. Nikdo se nesmí cítit modernizací odstavený na vedlejší kolej.

Chceme silný stát

Zasazujeme se o silné a spolehlivé státní zřízení. Stát je nejvyšším garantem svobody a bezpečnosti, demokracie i právního řádu. Respektuje práva občanů a pečuje o spravedlnost. Jen silný stát může chránit občany a spolehlivě bránit demokratický systém. Věříme ve svobodné a zodpovědné občany. Je třeba chránit všeobecná práva na svobodu a zároveň dávat pravidla vztahům mezi spoluobčany. Ti musejí důvěřovat v právní řád. Nesmí platit právo silnějšího, ale síla práva. Stát je spolehlivý pouze se silným a nezávislým soudnictvím.

Spoléháme na suverénní stát

Stát je jako suverénní odvozen od státního národa, vykonává státní moc a chrání státní území. Socialistické utopie ani nadměrný liberalismus neumožňují funkční státní pořádek. Silný stát je garantem svobodné společnosti a strážcem sociálně-tržního hospodářství.

Jsme zastánci liberální demokracie

Hlásíme se k parlamentní demokracii, k parlamentní republice jako naší formě státu. Ta žije z aktivní účasti občanů, zejména ve volbách. Oni legitimizují jednání státu. Stát se musí potýkat s těmi, kteří chtějí zmařit jeho základní pořádek. Budeme bojovat proti politickému extrémismu, ať už zleva nebo zprava, stejně jako proti jakémukoliv druhu náboženského extremismu. Obranneschopná demokracie nesmí být slepá na pravé ani na levé oko. Demokracie nesmí být slabá.

Politika se tvoří zdola

Živá demokracie se odvíjí z blízkosti občanům a z vlastní zodpovědnosti za možnost jejího utváření. Jsme pro silné a živé obecní a krajské samosprávy, jejichž důležitým doplňkem jsou místní referenda. Zásada subsidiarity musí platit v Česku i v Evropě. Kompetence má být převzata vyšší úrovní pouze v případě, že problém na nižší úrovni nelze vyřešit stejně dobře nebo ještě lépe.

Jsme pro názorovou a stranickou pluralitu

Politické strany převádějí do konkrétních cílů a řešení ideje a názory voličů. Jsou rovněž integračními centry pro utváření vůle občanské společnosti. Demokracie žije z konstruktivní konkurence politických myšlenek. Pluralitní politické spektrum je zárukou demokratického konsenzu. KDU-ČSL jako standardní, tradiční a místně zakořeněná



strana oslovuje všechny části obyvatelstva ze všech vrstev. Pomáháme tím vytvářet politickou rovnováhu a stabilitu.

Stát musí chránit občany

Prvním úkolem státu je chránit své občany. Pokud jde o ochranu svých občanů, stát musí ukázat sílu. Dnes je bezpečnost důležitější než kdy předtím. Chceme, aby u nás všichni lidé mohli žít svobodně a bezpečně – doma, na veřejnosti i v digitálním prostoru. Pouze v bezpečném státě je možný život ve svobodě.

Svoboda potřebuje bezpečí

Bezpečnost je předpokladem svobody, soužití a důvěry ve vládu. Lidé v naší zemi mají právo na bezpečnost. Porušování práva a násilí dáváme nulovou toleranci. Naše bezpečnostní složky mají silnou podporu v politice i ve společnosti a zaslouží si úctu a uznání. Do veřejného prostoru patří viditelní policisté. K vnitřní bezpečnosti se ale počítá i pomoc v nouzi a při různých hrozbách. Záchraná služba, hasičské sbory a civilní obrana fungují skvěle každý den na profesionální i dobrovolnické bázi. Tohoto nasazení si vážíme a podporujeme je.

Ochrana proti novým hrozbám

Hrozby se nezastaví na státních či národních hranicích. Boj proti mezinárodnímu terorismu a organizované trestné činnosti vyžaduje úzkou spolupráci všech bezpečnostních složek doma i za našimi hranicemi. Naše zahraniční humanitární, rozvojové a vojenské aktivity jsou nejlepší prevencí před problémy, které mohou zasáhnout Česko. Lidem představujícím ohrožení musíme zabránit ve vstupu do naší země: musí být sledováni, zadrženi, a pokud je to možné, deportováni z republiky. Nadále budeme podporovat navýšení prostředků tajným službám, armádě a policii.

Armáda je součástí národní bezpečnosti

V boji proti terorismu a asymetrickým hrozbám potřebujeme integrovaný přístup k národní bezpečnosti. Vnější a vnitřní bezpečnostní složky se musí efektivně doplňovat. Proti teroristickým hrozbám, k zajištění hranice a pro případ útoku na kritickou infrastrukturu by měla být kromě civilní obrany uvnitř země nasazena také Armáda ČR.

Bezpečnost potřebuje vybavení a pravomoci

Lidské, technické a právní prostředky našich bezpečnostních sil musí být na co nejvyšší úrovni. Zločinci nesmějí dostat žádný technický náskok. Obrana proti ohrožení terorismem nebo počítačovou kriminalitou vyžaduje odpovídající pravomoci. Digitální prostor není právní vakuum. Digitální stopy musí být možné v rámci právní jistoty přiměřeně vyhodnotit a teroristy a zločince stíhat. V digitálním věku se musí znovu zvažovat rovnováha mezi svobodou a bezpečností.

Ochrana spotřebitele je také bezpečnost

Spotřebitelé musí mít možnost spolehnout se na bezpečnost potravin, produktů a služeb. Chceme zvýšit práva a jistoty spotřebitelů. Svéprávní spotřebitelé, dobrovolné závazky výrobců, použití důvěryhodných označení, jakož i státní regulace a kontrola by měly působit společně. Při nesplnění povinností musí přijít na řadu účinné sankční mechanismy. To se musí také více než doposud vztahovat na dovážené výrobky. Je třeba zvyšovat i domácí standardy kvality a bránit velkým dodavatelům vácovat místní výrobce a zásobovat obyvatele nekvalitními potravinami. Nesmíme být popelnicí Evropy.

V České republice platí Ústava

Právní předpisy a právo tvoří a vymáhá výhradně stát. Mají vazbu na Ústavu a v ní zakotvená práva a povinnosti. V České republice se nelze domáhat práv a nelze uplatňovat předpisy, které nevycházejí z našeho právního a ústavního pořádku. Na našem území není místo pro ideologie nepřátelské vůči našemu ústavnímu zřízení, lidským právům a svobodám, není tu místo pro náboženský fanatismus ani pro paralelní právní systémy. Jejich projevy, jako jsou například nucené sňatky či sňatky s nezletilými, polygamie, nebo nerespektování rozhodnutí českých soudů a jejich nahrazování paralelními soudy, u nás není a nesmí být tolerováno.

Právní stát je nábožensky neutrální

Náš stát se podle ústavy nesmí vázat na žádnou ideologii ani náboženství. Křesťanské církve i další náboženská společenství požívají práv a mají povinnosti dle zákona. Jakákoliv náboženská praxe musí být s tímto ústavním a právním pořádkem v souladu. Státní náboženství ani náboženství řízené či financované jiným státem u nás nemá místo. Naopak stát si musí zajistit náboženskou neutralitu.

Trestní právo musí být důsledné

Pracujeme na tom, aby v naší zemi platilo rychlé a efektivní vymáhání práva. Zločin se nesmí vyplatit. Tresty musí být citelné a také přiměřené. Prioritními zájmy jsou ochrana obětí a prevence nových zločinů. Náprava je důležitá, ale neměla by vést k pomýlené mírnosti. Ochrana obětí je nadřazena ochraně pachatele.

Právní jistota a stabilita

Právní jistota je pro občany důležitá. Moci se spoléhat na platnost a vymahatelnost práva a zákona je nezbytné. Legislativa a aplikace zákonů mají být předvídatelné a srozumitelné. V aplikaci práva nesmí existovat svévole, ani ze strany policie, státního zastupitelství, nebo soudů. Státní zastupitelství má shromažďovat důkazy jak v neprospěch, tak v prospěch pachatele. Soudy mají důsledně chránit práva a svobody občanů. K právní jistotě patří i stabilita: než se přijmou nové právní předpisy, je třeba důkladně zjistit, zda nelze využít těch stávajících. Na jednotlivých resortech je třeba provést revizi již přijatých zákonů a obnovit sledování a porovnávání nových zákonů mezi sebou.



Právo nenahrazuje politiku

Státní zásahy podléhají kontrole soudů dle příslušných zákonů. Klíčová politická rozhodnutí patří ovšem do parlamentu. Odmítáme aktivismus soudců a státních zástupců, který jde nad rámec ústavní dělby moci. Ani Ústavní soud by neměl nahrazovat hlasování, která jsou výrazem politické vůle poslanců, pokud neporušují Ústavu.

Samospráva: Obce jsou domov

Obce jsou občanovi nejbližší. Zde začíná politika. Zde lidé utvářejí své bezprostřední životní prostředí. Chceme silné a nezávislé obecní orgány, které jsou finančně vybaveny natolik, aby mohly plnit své úlohy. Vstřícný přístup ke komunální úrovni a úcta k místní samosprávě jsou hlavním bodem naší politiky. Zasazujeme se o kvalitu života a o tvorbu budoucích příležitostí pro lidi. Organizace veřejných služeb v obecním zájmu v rámci férové hospodářské soutěže je záležitostí obcí. K službám veřejného zájmu patří i rychlé internetové připojení.

Chceme silné regiony

Bráníme a posilujeme krajskou samosprávu proti pokusům o nezdravou centralizaci. Při rozdělování kompetencí musí být zohledněna myšlenka subsidiarity. Evropská unie a naše vláda musí dát větší prostor regionům, a otevřít tím prostor pro flexibilní Evropu.

Nezávislost samospráv závisí na příjmech

Obecní a krajské samosprávy musí být co nejvíce nezávislé na centrálních dotacích. Je třeba posilovat jejich autonomní příjmy prostřednictvím rozpočtového určení daní. Měl by přitom růst podíl daní, které nejsou centrálně přerozdělovány, ale tvoří se přímo v místě a jejichž výnos může ovlivnit samospráva svým konáním. Je třeba také zvažovat zavedení místních daní a daňových asignací, jejichž prostřednictvím by samosprávy mohly ovlivnit rozvoj služeb v obci.

K silnému státu patří zdravé finance

Stát, který trvale žije nad poměry, zapomíná na svou odpovědnost za příští generace. Odmítáme nepřiměřené zadlužování. Stát musí vyjít s tím, co má. Nechceme zvyšovat míru zadlužení státu. Zdravé veřejné finance jsou trvale dosažitelné jen tehdy, pokud se stát nepřepíná stále novými úkoly, k jejichž plnění vyžaduje stále nové příjmy.

Silný stát je malý stát

Stát se musí zaměřit na své centrální úkoly. Stát, který na sebe bere stále nové úkoly, ohrožuje sám sebe paralýzou. Stát by měl vynaložit více energie na své základní funkce, a tak se stát akceschopnějším. Mimo základní funkce by měl stát účinně a efektivně vybírat daně a méně pečovat o sebe.

Stát je tu pro občany

Politika blízká občanům nevstupuje do kontaktu s občany pouze na začátku a na konci legislativního období, aby získala legitimitu na příštích několika let. Politika blízká občanovi hledá neustále kontakt a dialog s občany a důsledně je zahrnuje do politického procesu. Dobrá politika spravedlivě vyvažuje jednotlivé zájmy a vysvětluje svá rozhodnutí, než aby se stavěla jako jediná možná alternativa. Nechceme být společností proti něčemu, nýbrž demokracií pro něco. Účast občanů vytváří dodatečnou legitimitu a umožňuje demokracii žít. Politika musí být otevřená a integrovat názory a odbornost občanské společnosti.

Rozhodnutí přísluší parlamentu a lidu

Parlament zastupuje občany. Zde se úspěšně organizuje politická rovnováha a pluralita, zde se nalézá politicky konsensus. Chceme zachovat pozici parlamentu vůči výkonné moci. Kontrolní role parlamentu vůči vládě a jejím represivním složkám zastupuje vůli lidu. Odmítáme zpochybňování parlamentu a jeho role.

Moderní stát slouží občanům

V moderním státě přívětivém k občanům se doplňují osobní kontakty s možnostmi eGovernmentu. Moderní řízení netkví jen v přenesení byrokracie na internet, nýbrž ve zjednodušení každodenního života lidí. Nepotřebujeme stále více regulací, ale důslednou debyrokratizaci. Spoléháme se na svéprávnost občanů. Chceme stát, který sází na motivaci, nikoliv na blahosklonný paternalismus. Kde to jen jde, chceme pobídky namísto zákazů.

Vážíme si služby pro stát

Kdo pracuje ve službách státu jako úředník, zaměstnanec, soudce či policista, slouží široké veřejnosti. Naši státní úředníci si zaslouží respekt a uznání za své úsilí a výkony. Podporujeme důsledné oddělení úřednických pozic od politických a budeme dále rozvíjet nezávislé fungování a stabilitu veřejné správy na základě zákona o státní službě. Současně od zaměstnanců státu vyžadujeme profesionalitu a nasazení. Úředníci se nemají na občany dívat svrchu, ale mít je v úctě a poskytovat jim kvalitní služby.

Svobodné utváření názorů

Demokracie žije z veřejné soutěže názorů a myšlenek. Ve veřejném diskurzu se vyměňují argumenty a dochází k formulování názorových stanovisek. Chceme zajistit rozmanitost názorů, protože demokracie je diskuse. Stát musí zajistit otevřenou, náročnou a efektivní regulaci sdělovacích prostředků a médií.

Demokracie potřebuje otevřenost

KDU-ČSL prosazuje otevřenou společnost. Musí vyhrát lepší argument, a ne ten, kdo zakřičí silněji. Bráníme se tomu, aby byla rozmanitost ohrožována nevyváženým

zpravodajstvím či prosazováním jediného správného názoru. Jsme přesvědčeni, že receptem pro demokratický diskurz je pluralismus místo konformismu.

Více informací neznamena více pravdy

Informovaná společnost není automaticky společností vědoucí. Více informací neznamena nutně kvalitnější informace a názory. Potřebujeme předpisy k zajištění názorové rozmanitosti na platformách hlavních poskytovatelů internetových zpravodajství. Globální mediální poskytovatelé na internetu by měli poskytovat přístup k evropským, národním i regionálním obsahům. Vyhledávače a sociální sítě musejí zpřístupnit své algoritmy dozorujícím orgánům. Poskytovatelé musí zajistit, že vlastní nabídky nebudou upřednostňovány a názory nebudou váženy. Jsou povinni postupovat proti lživým zprávám, názorovému poštvávání a nenávisným komentářům a zablokovat je.

Potřebujeme veřejnoprávní i soukromá média

Média veřejné služby mají na změněné mediální scéně nezměněný význam. Sdělovací prostředky veřejné služby by se měly znovu vrátit ke svým základním úkolům. Tak mohou zpět získat svou relevanci. Veřejnoprávní média musí být silnými zdroji ověřených pravdivých informací a ochránci plurality názorů a zpráv – a to i proti monopolizaci komerčních médií. Jsme zastánci zdravé konkurence a adekvátní koexistence veřejných i soukromých médií. Rámcové ekonomické podmínky pro nezávislá soukromá média musí být takové, aby v konkurenci s médii vlastněnými a ovládanými oligarchy dokázala obstát.

Mediální gramotnost je důležitá

Mediální gramotnost je předpokladem pro sociální, odbornou a společenskou participaci. Schopnost kriticky hodnotit zdroje zpráv a názorů přivádí lidi k tomu, že dokážou nakládat s rostoucím množstvím informací a komunikovat sami přiměřenou formou. Nechceme žádné digitální štěpení společnosti. Používání médií se týká všech věkových a populačních skupin. Pro lidi s postižením je třeba zajistit přístup k bezbariérovým zařízením.

Se svobodou slova a tisku souvisí zodpovědnost

Úloha novináře je spojena se základními ústavními hodnotami. V důsledku digitální revoluce a informačního boomu vyvstávají pro žurnalistiku nové výzvy. O to důležitější je zodpovědný přístup při předávání informací obyvatelstvu, jehož cílem by mělo být podávat zpravodajství pravdivě, úplně a kvalitně. Svoboda tisku navíc zavazuje pečlivě posoudit fakta a předkládat je s požadovanou neutralitou. Na sociálních sítích máme právo po každém žádat přiměřený a ohleduplný přístup. Internet je dnes stejně otevřeným prostorem jako ulice, a urážky, šíření nenávisti a osobní útoky zde nemají místo – je třeba na ně pohlížet jako na určitý druh výtržnictví.

4. Zahraniční a bezpečnostní politika

Před několika lety se ještě svět zdál být v pořádku. S koncem studené války jsme získali svobodu, stali jsme se členy NATO a EU. Vítězství demokracie a tržního hospodářství dávalo naději na mír a prosperitu ve světě. Dnes vidíme, že je vše složitější. Rychle zažehnuté konflikty se šíří, státy se rozpadají, bezpečnost se vytrácí. Rozhodující jsou stabilita a akceschopnost. Prosazujeme takové nástroje, které přispějí k míru, svobodě a bezpečnosti v Evropě i ve světě. Izolovaná zahraniční a bezpečnostní politika nemůže v propojeném světě uspět. Nebezpečím pro jakékoli státní zřízení je masová migrace. Zasazujeme se o to, aby migrace byla jev omezený a řízený. Jenom tak může naše západní civilizace ve své dnešní podobě přežít.

Musíme čelit novým hrozbám

Teroristické organizace a zločinecké sítě na Středním východě a v Africe destabilizují celé státy. Asymetrické hrozby, kybernetické útoky a nové formy konfliktu, jako je hybridní válka, zpochybňují účinnost zavedené obranné struktury. Proto je třeba inovovat dosavadní bezpečnostní koncepcce.

Je třeba řešit příčiny hrozeb

Populační exploze, války, špatné vlády a změna klimatu jsou hrozbami pro globální bezpečí a stabilitu. Způsobují nedostatek zdrojů a destabilizaci zemí a regionů. Následkem je migrace milionů lidí. Tento akutní problém nevyřešíme pouhým uzavřením hranic. Nezbytná pomoc musí myslet na dlouhodobý výhled. Potírání příčin migrace v místě vzniku vytváří základ pro novou stabilitu a bezpečnost.

Dochází ke globalizaci krizí

Geografické vzdálenosti jsou s ohledem na propojenost v tomto světě čím dál tím menšími překážkami. Konflikty, které se zdály být vzdálenými, mají přímé i nepřímé dopady na Evropu a Českou republiku. Jejich účinky pocítujeme jako masivní migrační pohyby, nebo dokonce ve formě násilí a teroru, který se přibližuje k našim hranicím. Nelze před nimi zavírat oči. Kde je to nutné, musíme zakročit a preventivně bránit přesunům milionů lidí do Evropy.

Západ čelí výzvam

Extremisté a islamisté, autokracie a diktatury definují samy sebe tím, že bojují proti našim hodnotám. Nedbají obecných zásad mezinárodního práva, jako jsou univerzálně platná lidská práva a právo národů na sebeurčení. Když čelí svoboda a demokracie výzvam, musí být západní civilizace silná a schopná obrany.

Evropě hrozí ztráta vlivu

Na světovou scénu vstupují nové mocnosti z jiných regionů. Evropa se v této globální konkurenci musí prosadit. Evropa musí zvýšit svou akční kapacitu – zejména svým



posílením v zahraniční a bezpečnostní politice (ve spolupráci s partnery v NATO). Jde o sebevědomí Evropy.

Hlásíme se k obraně českých zájmů

Usilujeme o život v míru, svobodě a prosperitě. Naší povinností je chránit a zastupovat zájmy našeho lidu. Vědomi si svých dějin a faktu, že ohrožení naší svobody a národní svébytnosti vždy přicházela ze zahraničí, se jako k českým zájmům hlásíme k NATO, k evropské integraci, k cílům Organizace spojených národů a k odpovědnosti za obranu stability a bezpečí ve světě.

Zahraniční politika musí prosazovat národní zájmy

Jsme sebevědomým národem, který s ostatními státy jedná jako rovný s rovným. Musíme formulovat své národní zájmy. Zahraniční politika musí také zajišťovat hospodářské zájmy. V zájmu České republiky jsou volné a spravedlivé obchodování, přístup k surovinám a energetická bezpečnost. Náš příspěvek k bezpečnosti a stabilitě ve světě v souladu s našimi hodnotami je zároveň v našem zájmu coby exportní ekonomiky. Součástí našich národních zájmů je i obrana lidských práv, která je naší morální povinností a zvyšuje naši mezinárodní prestiž.

Jsme pro posílení armády

KDU-ČSL je strana, která je pro silnou Armádu ČR. Zastáváme se vojáků, kteří slouží naší zemi. Máme v nejvyšší úctě naše hrdiny a veterány. Naši vojáci riskují na misích pro naši zemi nezdědka zdraví i životy. Armáda ČR potřebuje pro plnění svých úkolů odpovídající podmínky. Prosazujeme plnění závazků vůči NATO a dosažení výše obranných výdajů 2 % HDP do roku 2023. Je také třeba zvyšovat prestiž armády a podporovat rozšiřování aktivních záloh.

Prosazujeme evropskou myšlenku míru a prosperity

Evropská integrace je nejdůležitější politickou myšlenkou a největším přínosem 20. století pro stabilitu světa. Mír a prosperita, dvě základní hodnoty Společenství uhlí a oceli, jsou stále platné. KDU-ČSL se plně hlásí k evropské myšlence. Chceme, aby se Evropa vrátila ke svým původním principům. Jen když se budeme držet svých kořenů, můžeme řešit velké otázky a úkoly budoucnosti. Silou Evropy je jednota v rozmanitosti. Lidé v EU by se měli cítit Evropany, aniž by se museli vzdávat své národnosti a své regionální identity. Jsme zároveň hrdými Čechy i Evropany.

Hlásíme se k transatlantickému partnerství

KDU-ČSL se hlásí k NATO. Chceme transatlantické vztahy zintenzivnit a rozšířit o ekonomickou dimenzi. Jsme pevně zakotveni v hodnotách západního světa. Svoboda, demokracie a právní stát tvoří základ jakékoliv otevřené společnosti. Dodržování univerzálních lidských práv, prosazování demokratické vůle většiny, ochrana menšin, principů právního státu a řádné veřejné správy jsou základy globální stability a jsou



v zájmu Západu. Musíme je společně podporovat. Odmítáme v jakékoli podobě obnovení sfér vlivu z doby studené války. Nebudeme couvat, když na náš svobodný svět zamíří útok, ať už odkudkoli.

Stojíme na straně mezinárodního práva

Respektování a prosazování mezinárodního práva přispívá ke stabilitě a bezpečnosti. Místo práva silnějšího se i na mezinárodní scéně zasazujeme o sílu práva. Společně s našimi partnery pracujeme na upevnění stávajícího světového řádu, který je založen na společně sdílených pravidlech.

Opíráme se o dobré sousedské vztahy

Česko se nachází v samém srdci Evropy. Dobrým vztahům s našimi evropskými sousedy připisujeme zvláštní význam. Budeme pokračovat v budování vztahů s našimi bezprostředními sousedy, s Německem, Rakouskem a v rámci V4 se Slovenskem, Polskem a Maďarskem. Budeme také rozvíjet tradiční vztahy s historicky blízkými regiony: s Bavorskem a Saskem.

Jsmo pro český obranný průmysl

Velké vývojové a veřejné zakázkové projekty mohou být realizovány pouze prostřednictvím úzké evropské spolupráce. Zajišťují společné operační schopnosti a potřebnou modernizaci ozbrojených sil. Silný český bezpečnostní a obranný průmysl je v tomto skutečným přínosem. České ozbrojené složky by svými nákupy měly podporovat domácí výrobce. Odpovědný přístup k vývozu zbraní a vojenského vybavení podporuje zahraniční politiku v úsilí o stabilitu ve světě a prohlubuje vztahy s našimi spojenci.

Evropa je společenstvím a prostorem hodnot

U vědomí svého duchovního a kulturního dědictví je Evropa založena na respektu k lidské důstojnosti, míru a svobodě, demokracii, rovnosti, právnímu státu a dodržování lidských práv. Rozšíření Evropské unie za hranice kontinentu a západního kulturního okruhu by zpochybnilo Evropu jako společenství sdílených hodnot. Připomínáme, že hodnota je to, co nám stojí za oběti; jinak je to jen nadužívané prázdné slovo. Proto by měly být přijímány pouze ty státy, které splňují podmínky právního státu a všech dalších stanovených přístupových kritérií pro členství a které geograficky leží výhradně v Evropě. Pro všechny ostatní země by měly existovat zvláštní formy partnerství. Turecko se nemůže stát plnoprávným členem Evropské unie. Tento názor KDU-ČSL vždy konzistentně zastávala, zastává a bude zastávat.

Evropa potřebuje oživit

Chceme, aby si lidé znovu oblíbili evropskou myšlenku a aby o její potřebě byli také vnitřně přesvědčeni. Evropa se proto musí mnohem více zaměřit na to, aby její kroky byly v souladu se zájmy lidí. Evropa musí naplňovat zájmy občanů, regionů i členských států, nikoli naopak. Potřebujeme silnou Evropu, abychom mohli účinněji prosazovat své zájmy



v celosvětovém měřítku. Regionální, národní a evropské zájmy se nemusí vzájemně vylučovat.

Evropa se musí umět bránit

Evropa potřebuje efektivní společnou zahraniční a bezpečnostní politiku. Je třeba posílit evropský pilíř NATO. Kromě toho je třeba výrazně působit v OBSE a dalších mezinárodních organizacích.

Evropa musí zůstat ekonomicky silná

Globální trendy vyžadují evropské odpovědi. Inovativní a ekonomická síla je nyní stejně důležitá jako politická a vojenská akceschopnost. Evropa se musí stát unií inovací a více investovat do budoucnosti. Potřebuje špičkové technologické projekty, které posílí roli Evropy ve světě. Evropa musí hrát vůdčí roli v hospodářském a technologickém pokroku.

Evropa potřebuje reformu

Potřebujeme, aby Evropa byla silnější v tom, co je důležité, a svobodnější v tom, co je méně důležité. Tam, kde je to nezbytné, by se Evropa měla ještě více semknout. Tím myslíme zejména otázky bezpečnosti, ochrany proti terorismu a zahraničním hrozbám. Tam, kde je to vhodné, by se kompetence měly posunout směrem dolů. Evropa rozmanitosti a flexibility umožní novou akceschopnost, aniž by jednotlivým zemím vnucovala svá rozhodnutí. Větší prostor je třeba dát rozhodování na národní a regionální úrovni. Je třeba definovat minimální společný základ (včetně společného trhu a bezpečnostní a zahraniční politiky) a umožnit státům, aby se dobrovolně připojovaly k jednotlivým politikám EU na základě výhodnosti. Jsme zastánci důrazného posilování role národních parlamentů v evropských rozhodnutích. Takzvané žluté karty, které může český parlament vystavit rozhodovacím procesům v EU, je třeba využívat. Tím se také může rozhodování o evropských záležitostech stát na národní úrovni bližší občanům.

Evropa potřebuje restart

Je čas, abychom v Evropě oživilí demokracii a subsidiaritu. Chceme přezkoumat rozdělení kompetencí mezi Evropou, národními státy a regiony. Evropa musí být demokratičtější – proto chceme v Evropě více návrhů pocházejících z parlamentů, a naopak méně byrokratického řízení. Evropa musí být spolehlivější – proto trváme na striktním dodržování smluv, zejména Paktu stability a růstu. Evropa má budoucnost jen jako unie stability, nikoliv jako dluhová unie – to by znemožnilo, aby Česká republika v budoucnu přijala euro. Přijetí je přitom důležité z ekonomického i politického hlediska a má naši podporu. Vstoupit do eurozóny bychom měli ve chvíli, kdy to bude pro ČR racionální.

Evropa je místem soužití, ne hegemonie

Evropa je silná, když dbá stejnou měrou o malé i velké země. KDU-ČSL usiluje o aktivní přístup České republiky v EU, o účinnou spolupráci v rámci Visegrádské skupiny (V4),

o schopnost komunikovat o našich zájmech s našimi dalšími sousedy a celkově o politiku hledání spojenců mezi dalšími státy Unie, s nimiž nás pojí shodné či podobné názory.

NATO je a zůstane nepostradatelné

Naše ukotvení v Severoatlantické alianci nám zaručuje bezpečnost a svobodu. NATO je také do budoucna mezinárodně nejdůležitější organizací pro obranu a bezpečnost. Zůstává nezbytnou součástí evropské a transatlantické bezpečnostní architektury. Je třeba rozvíjet spolupráci s jinými zeměmi a Evropskou unií. NATO nesmí být chápáno jako manželství z rozumu. NATO je silný a odhodlaný ochranný štít svobodného demokratického světa.

Nové bezpečnostní hrozby potřebují nové strategie

Obranyschopnost a akceschopnost NATO může mít trvání jen tehdy, pokud dokáže adekvátně reagovat na nové bezpečnostní hrozby. Členské státy NATO musí mít moderní výzbroj a sledovat aktuální výzvy ve vývoji, výzkumu a technologiích.

Na světovém pořádku musejí mít podíl velcí hráči

Dnešním výzvám nelze čelit samostatně, ale výhradně v mnohostranném partnerství. Důležité problémy mohou být trvale řešeny pouze s velkými globálními hráči, jako jsou Rusko, Čína nebo Indie, a nikoli proti nim. Jsme zastánci trvalého partnerství a silnějšího zapojení těchto zemí do mezinárodních struktur. Tam, kde to možné není, by se přinejmenším neměl přetrhnout vzájemný dialog. Nesmíme při tom relativizovat, ale naopak zdůrazňovat své základní hodnoty, zejména prosazování lidských práv.

Stabilita začíná zdoláním příčin migrace

Prvním lékem proti novým vlnám migrace je schopnost vést slušný a klidný život ve své zemi. Zásadní pro stabilizaci celosvětového pořádku je rozvojová pomoc a spolupráce. Jejím cílem je zmírnění chudoby a podpora struktur právního státu v dané zemi. Země, která tuto pomoc přijímá, se musí sama snažit. Rozvojovou pomoc je také třeba vázat na reálný pokrok v oblasti lidských práv a práv menšin, ve zlepšení veřejné správy a životní úrovně obyvatel.

Omezení migrace pomáhá domovským zemím

Mnoho z těch, kteří chtějí do Evropy, jsou ve svých domovech naléhavě zapotřebí. Jde o odborníky v určité profesi, o mladé lidi, o lidi se vzděláním a praxí. Jejich trvalá emigrace oslabuje jejich rodné země a prodlužuje nestabilitu. Proto podporujeme rozšiřování příležitostí a perspektiv v jejich domovských zemích, na jejichž budování by se měli podílet.

Je třeba zastavit pronásledování křesťanů

Křesťané jsou nejvíce pronásledovanou náboženskou skupinou ve světě. V mnoha zemích je nepřátelské jednání vůči křesťanům na denním pořádku. Kvůli celosvětovému nárůstu islamismu a v důsledku existence autoritářských režimů typu Číny či Severní

Koreje, se nepřátelství vůči křesťanům neustále zvyšuje. Ty směry islámu, které jsou nepřátelské vůči křesťanům, nemají právo odvolávat se na svobodu náboženského vyznání. KDU-ČSL odmítá před tímto problémem zavírat oči. Česká republika musí spolupracovat na ukončení pronásledování křesťanů ve světě. Ve jménu náboženství ani ateismu nesmí docházet k vraždám nebo zabíjení.

Mezinárodní právo musí řešit migraci

Moderní mezinárodní právo nemá žádnou odpověď na věk migrace. Váleční uprchlíci, uprchlíci před hladomorem a ekonomičtí migranti se spojili do migrace ve velkém měřítku. Proudů uprchlíků dosáhly do všech částí světa a za krátký čas budou schopny vyvrátit celé státy. Na to nejsou dosavadní předpisy mezinárodního práva připraveny. Potřebujeme další rozvoj zásad mezinárodního práva, včetně azylového práva. Cílem musí být potřít příčiny migrace a napomoci k tomu, aby uprchlíci zůstali ve svém vlastním prostředí. Mezinárodní právo musí chránit státnost. Státy si musí zachovat kontrolu nad tím, koho přijmou, i nad tím, jakým způsobem budou rozlišovat důvody migrace.

Ochrana hranic je nezbytná

Musíme vědět, kdo s námi bydlí. Stát musí být schopen zajistit ochranu hranic. Evropská unie musí účinně bránit své vnější schengenské hranice. Ideálně ve spolupráci s dalšími zeměmi, které s ní hraničí. Podporujeme proto vytvoření funkční evropské pohraniční stráže. Nebude-li Evropa tento úkol plnit nebo bude-li to bezpečnostní situace vyžadovat, musí Česko dočasně samo převzít zajištění svých hranic.